

M. Jensen: Det er kun eet Punkt i, hvad den ærede sidste Taler fremsførte, hvorom jeg skal gjøre en Bemærkning, og det er nemlig angaaende Fader- og Moderhjerterets Indflydelse paa Barnet. Han meente, at det skulde krænge Forældrenes Bøvelse for BARNET, at Forholdet var saadant, at dette fik en god Skoleundervisning; men det forekommer mig, at, hvad jeg har udtalt, aldeles ikke vil ramme de Forældre, som virkelig have nogen Bøvelse for deres Børn, thi naar de ikke kunne udruste dem med andre timelige Goder, maae de fremfor Alt ville og ønske, at de faae en saa god Skoleundervisning som muligt. Skoletvangen vil under en god Skoleordning, — jeg maa stadig fastholde, at jeg kun taler under den Forudsætning, at vi havde en virkelig god Følelseskole, hvad vi for Tiden i allerhøjeste Grad mangle — efter min Opfattelse kun ramme de Forældre, der mangle det Hjerte for deres Børn, som den ærede Taler omtalte, og som ogsaa jeg troer er det bedste Middel til at sikkre BARNET en god Opdragelse.

Formanden: Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Brig: Det ærede Medlem for Svendborg Amts 6te Valgkreds (P. E. Olsen) brugte en Utring, som jeg troer er fuldstændig urigtig. Han sagde, at man efter det nuværende System tager Magten fra Forældrene og dermed Ansvar. Det er ikke Tilfældet; Forældrene have fuld Frihed, de kunne selv opdrage og undervise deres Børn, de have Frihed til at skaffe sig en Lærer og til i Forening med Andre at oprette en Skole. Det, man gjør, er, at man siger til Forældre, som ikke gjøre Noget af alt dette: I skulle lade Eders Børn gaae i den offentlige Skole, og naar Forældrene ikke engang ville det, siger man til dem: I skulle straffes. Jeg troer altsaa, at det er et fuldstændig urigtigt Billede af Tilstanden, som det ærede Medlem har givet. Han hittede dernæst som Deviis mod Tvangssystemets Nødvendighed, at der i de frie Skoler kun var faa Forsømmelser, men disse frie Skoler ere jo netop dannede af Forældre, som have In-

teresse for deres Børns Undervisning, og det er da naturligt, at ingen Forsømmelse finder Sted, og dette beviser derfor ikke det Allermindste.

Formanden: Det ærede Medlem for Svendborg Amts 6te Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

P. E. Olsen: Jeg vil dog sige, at dette beviser saa Meget, at man kan faae en god Skolegang uden Skolemulcter, og jeg har jo netop sagt, at naar man ved at hæve Tvangsbestemmelserne ligeoverfor Forældrene udtaler klart og tydeligt, at det er deres egen Sag at sørge for Børnenes Undervisning, vil dette med det Samme vække en Bøvelse, som i nærværende Dieblit ikke findes paa mange Steder, hvor jeg dog troer, at der flaaer et Fader- og Moderhjerter i Byhødet. Forstjellen imellem det ærede Medlem for Skanderborg Amts 2den Valgkreds (M. Jensen) og mig bestaaer i, at det ærede Medlem troer, det er nødvendigt, at man har en Tvangsbestemmelse, for at Forældrene kunne vide, at dersom de ikke sende deres Børn i Skole, blive de satte i Fængsel; men jeg troer, at naar det derved, at man hæver Tvangen, bliver klart og tydeligt for Forældrene, at det er dem alene, som bære Ansvar, vil der være meget faa Forældre, som ville søle sig tilfredsstillende ved, at deres Børn slet Intet lære.

Jacob Jensen: Jeg har ikke været blind for, da jeg indbragte denne Forespørgsel, at man vilde udtale sig her, som de Fleste have gjort. Jeg havde den Tanke, at den høitærede Cultusminister bestemt vilde afvise Fordringen om Ophævelsen af Skolemulcterne; men naar man her har villet gjøre gjældende, at denne Fordring skulde hidrøre fra en sygelig Tanke, maa jeg tillade mig med det ærede Medlem for Svendborg Amts 6te Valgkreds (P. E. Olsen) bestemt at modsigge denne Paastand. Jeg har selv været Skolelærer i 25 Aar, og jeg har prøvet, hvad man kunde udrette med Frihed for Skolen uden nogen som helst Mulct. I ikke færre end 10 Aar har jeg prøvet at holde Skole paa den Maade og navnlig i den Tid,